

මෙම ත්‍රී දේශනය

දේශකයාණන් වහන්සේ

**අති පුෂ්ඨිය නාඋයනේ අරියධම්ම
ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ**

පරිගනක ගතකිරීම

ලලිත් සිරිමෙවන් දිසානායක

2005-02-09

ප්‍රස්තාවනාව

සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනය රස වශයෙන් එකම අමා රසයෙන් සමන්විතයි. **“අයං ධම්ම විනයෝ ඒක රසෝ විමුක්ති රසෝ”** අමා රසයෙන් විමුක්ති රසයෙන් රසවත්වු සද්ධම්මය පිරිනැමීම අමෘතය බෙදා දීමකි. **“ අමතං දද්‍රෙව සො හොති- යො ධම්ම මනුසාසති”** අමෘත වාහි සම්බුදු දහම ප්‍රදානය කිරීම සෑම දන් අභිබවා ජය ලබන ධම්මී දානයකි. **“සබ්බ දානං ධම්ම දානං පිනාති”**

ධම්මය දෙසීම - ඇසීම - රූපි කිරීම දෙලොවම නොපිරිහි ආත්මය දිනාගැනීමේ දොරටුවකි. **“ධම්මකාමෝ භවංහොති”** ධම්මය දෙසීමෙන්, ඇසීමෙන්, දැරීමෙන්, හැසිරීමෙන් සද්ධම්මය බැලීමට පත්වන්නේය. **“ධම්ම විනයෝ විවටො විරොවති නොපටිඡන්තෝ”**

කරණීය මෙන්න සුත්‍රය බුද්දක නිකායට අයත් සුත්‍ර නිපාතයෙහි එන ශ්‍රී මුඛ දේශනාවකි. යෝගාවචර පන්සියයක් සහ පිරිසට සැවැත් නුවර දෙවරම් වෙහෙරදී වදාළ මේ සුත්‍ර දේශනාව ආරක්ෂක පිරිතක් සේම කම්ප්පාන භාවනාවකි. මෙය භාවිතා කරන අයට සැපසේ නින්දා ලැබේ. සැපසේම අවදි වේ. නපුරු සිහින නොපෙනේ. දෙවියන්ට ප්‍රිය වෙති. මනුෂ්‍යයන්ට ප්‍රිය වෙති. වස, විස, ගිනි, අවි ආයුධ ගර්භන නොවෙති. සිත වහා සමාධි ගත වෙයි. මුහුණ පැහැපත් වේ. එළඹ සිටි සිහියෙන් අවසන් මොහොත ගතවේ. මෙයින් මෙත්‍රී ධ්‍යාන උපදවා ගත් අය බලලොව උපදිති. විදග්නාවට හැරී භාවනා කිරීමෙන් මග පල නිවනට පැමිණෙන්නාහ.

26-02-1984 මහනුවර කිරිති ශ්‍රී රාජසිංහ පුස්තකාල විහාරස්ථානයේදී සවස 5.00 සිට 6.00 තෙක් කරණීය මෙන්න සුත්‍රය මාතෘකා කොට මා විසින් එම සුත්‍රය භාවනාවට නංවන ආකාරය දක්වමින් දෙසු ධම්මය මෙසේ මුදානය කරවා ධම්මී දානය වශයෙන් බෙදා දීම ගැන විශේෂයෙන් පින් දෙමි.

දේශනාව පටිගත කරන ලදුව ලියා සකස් කරන ලද්දේ තත් විහාරාධිපති පුජ්‍ය යටිනුවර සුමන ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසිනි.

මෙදින ධම්මී දේශනයට ආරාධනා කරන ලද්දේ දුවගොල්ල යෝගාශ්‍රමයේ ප්‍රධාන සභාපති පින්වත් කේ. ටී. ජයලත් ද සිල්වා දොස්තර මහත්මයා සහ පින්වත් යූ. එච්. ද සිල්වා මුදලාලි මහත්මයාත් විසිනි. පින්වත් පී. බී. සිල්වා සහ පින්වත් ඒ. ඩී. ඇන්ඩියස් මහත්මිය දායකත්වය ඉසුලුහ. මෙය මුද්‍රණය කරවා ධම්මී දානය වශයෙන් බෙදීම පිණිස මහනුවර දුවගොල්ල යෝගාශ්‍රමයේ ප්‍රධාන සභාපති පින්වත් කේ. ඊ. ජයලත් ද සිල්වා දොස්තර මහත්මයා සිය ධන පරිත්‍යාගයෙන් සියලුම වියදම් දරා විශේෂයෙන් ඉදිරිපත් වූ අතර

කොග්ගල ත්‍රිපිටක ධර්මායතනයේ භාන්ඩාගාරික පින්චන් කේ. ටී. සිරිසේන ද සිල්වා මහත්මයා පොතේ මුද්‍රණ කටයුතු නිමකර දීම සඳහා බෙහෙවින් සහාය විය.

පුජ්‍ය යටිනුවර සුමන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඇතුළු ඉහත නම් සඳහන් සෑම දෙනාටම මේ ධර්ම දානය කුශලානිසංශයෙන් හා රතනත්‍රයානුභාව බලයෙන් නිදුක් නිරෝගී දීඝායු ශ්‍රී සම්පන්නිය හා ශාන්ත නිවන් සුවයක් අත් වේවා.

**“සුඛිනෝවා බෙමිනෝ හොන්තු
සබ්බේ සත්තා භවන්තු සුඛිත්තතා”**

මෙයට

නාඋයනේ අරියධම්ම ස්ථවිර
ශ්‍රී ගුණවර්ධන යෝගාශ්‍රම මධ්‍යස්ථානය
ගල්දූව - කහව 80312
අම්බලන්ගොඩ.

**ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ සංඥා ලේඛකාධිකාරී
අතිගරු නාඋයනේ අරියධම්ම ස්වාමීන් වහන්සේ
විසින් 1984-02-26 දින මහනුවර
කිරිති ශ්‍රී රාජසිංහ පොත්ගුල් විහාරයේදී පවත්වන ලද
ධර්ම දේශනාව**

“නමෝ භස්ස භභවතෝ අරභතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස”

“කරණීය මත්ථ කුසලේන යන්තං සන්තං පදං අභිසමෙව්ච සක්කෝ උජුච
සුජුච සුවචෝ වස්ස මුදු අනතිමානි ”

ශ්‍රද්ධාවන්ත පින්වතුනි

තුන්ලෝකාග්‍ර අර්භත් සමාසක් සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ වදල කරණීය මෙන් සුත්‍රයට අයත් පළමු ගාථාව මා මාතෘකා කරගන්නට යෙදුනා. කාටත් පාඩම් තියෙන මේ සුත්‍රය භාවනාවක් වශයෙන් භාවිතා කරන්නේ කෙසේද කියා පැහැදිලි කර දීමට මා බලාපොරොත්තු වෙනවා. බුදුරජානන් වහන්සේ ගේ සෑම ධර්ම දේශනාවක්ම භාවනාවක් බව අධිධ කථාවල මෙසේ

දක්වා තිබෙනවා. “කම්මට්ටනය විනිමුක්තාහි ධම්ම දේසනා නාම නත්ථි.” කර්මස්ථානයකින් තොර භාවනාවකින් තොර ධර්ම දේශනාවක් ඇත්තේම නැහැ. [සතිපට්ඨාන අට්ඨ කථාව සාමඤ්ඤඵල සුත්‍ර අට්ඨ කථාව දක්වා තිබෙනවා.] එම නිසා බුදුරජාණන්වහන්සේ වදාල ධර්මය මගපල නිවන් ගෙන් දෙන භාවනා මාර්ගයක් බව මෙහිදී පැහැදිලි වෙනවා. බුදුරජාණන්වහන්සේ ධර්මය දේශනා කරන අවස්ථාවන්හිදී අසංඛ්‍ය ගණන් පිරිස් නිවන් අවබෝධ කරගන්න සමත් වූවා. දම්සක් පැවතුම් සුත්‍ර දේශනාවේදී අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤ මාහිමියන් ඇතුළු පිරිස අසංඛ්‍යයක් සෝවාන් ඵලයට පත්වූනා දහ අට කෝටියක් අර්හත් ඵලයට පත්වූනා. මහා මංගල සුත්‍ර දේශනාවේදී කෝටි ලක්ෂයක් දෙවියන් බ්‍රහ්මයන් අර්හත්වයට පත්වූ අතර අසංඛ්‍යක් සත්වයන් මාර්ග ඵල නිවන් අවබෝධ කළා. මක්නිසාද ධර්ම ශ්‍රවණය ධර්ම දේශනාව භාවනා මාර්ගයක් නිසා.

අප කරණිය මෙන්ම සුත්‍රය භාවිතා කරන්නේ ආරක්ෂා පිරිතක් වශයෙනුයි. දෙවියන් ප්‍රිය කරණ සෑම දෙනාගේම මෙත්‍රිය දිනාගැනීමට හේතුවන අන්තරාවන් නිවරණය වන ආනුභව සම්පන්න පිරිතක් ලෙසත් බොහෝවිට භාවිතා කරණවා. ඇත්ත වශයෙන්ම එය ආනුභව සම්පන්න පිරිතක් මෙන්ම භාවනා මාර්ගයක්.

බුද්ධ කාලයේ ස්වාමීන් වහන්සේලා සියය පන්සියය දහ වශයෙන් ආරණ්‍යවලට ගොස් භාවනා කිරීමට පුරුදුව සිටියා. එයින් පන්සියයක් හික්ෂුන් වහන්සේලා උගතමනා ධර්මය උගෙන අවුරුදු පහකින් නිස මුක්තව කමටහන් ලබාගෙන වස්සාන කාලය ලභාවත්ම සැවැත් නුවර සිට යොදුන් එකසිය විස්සක් පමණ දුර අරණ්‍යයට වැඩියා මෙම අරණ්‍ය ඉතාම සිත්කළු ජල ධාරාවකින් යුක්ත සුන්දර පරිසරයකින් යුක්ත තැනක්.පසුද අවට ගමකට පිටුසිභා වැඩියා. දන් පිළිගැන්වූ දයක පිරිස ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ තොරතුරු විමසා වස් කාලය තුළ සිටුපසයෙන් උපස්ථාන කරණ බවට පොරොන්දු වී අරණ්‍ය සේනාසනයේම වස්වසා වැඩ වෙසෙන ලෙසට ආරාධනය කළා.

වස් සමාදන් වූ හික්ෂුන් වහන්සේලා භාවනා කිරීමට පටන් ගත්තා. හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ ශීල තේජස නිසා වෘක්ෂ දේවතාවූන්ට ඉහලින් සිටින්නට නොහැකිව බිමට බැස්සා. වස් කාලය අවසන් වනතුරු මේ අය මෙතැනින් පිටත්ව නොයන බව තේරුම් ගත් දේවතාවරු නපුරු රූප මවමින් ශබ්ද නගමින් දුර්ගන්ධය වහනය කරමින් හික්ෂුන් වහන්සේලා බියට පත් කරන්න පටන් ගත්තා. දින පහලොවක් ගතවීමෙන් පසුව පන්සියයක් දෙනා වහන්සේම රෝගාතුර වූනා. කාටත් මෙම ස්ථානය පලිබෝධ සහිත තැනක් බව තේරුනා. සෑම දෙනාවහන්සේම කල්පනා කළා බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවීමට ගොස් භාවනාවට සුදුසු වෙනත් තැනක් සොයා ගත යුතුයි කියලා සියළු දෙනා

වහන්සේම දෙවුරමට ගොස් බුදුරජාණන් වහන්සේට කාරණය පැහැදිලි කළා. උන් වහන්සේ කාරණය තේරුම් ගත්තා. මහණෙනි මේ මුලු දඹදිවු තලයේම මම පරීක්ෂාකර බැලුවා මේ සහ පිරිසට ජය බිම නම් එම තැනමයිග එම නිසා එම අරණයටම වඩින්න. මුලින්ම ගෙන නොගිය ආරක්ෂාවක් මා දෙන්නම් කියා මේ කරණිය මෙත්ත සුත්‍රය ගාථා දහයක් සහිතව දේශනා කළා. ස්වාමීන් වහන්සේලා මෙය පාඩම් කරගෙන බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉදිරිපිට සජ්ඣායනා කර පියවරක් පාසා කරණිය මෙත්ත සුත්‍රය මෙනෙහි කරමින් එම අරණයටම වැඩම කළා. පන්සියයක් දෙනා වහන්සේම මෙම සුත්‍ර ගුණ සජ්ඣායනා කරමින් අරණට ඇතුළු වුනා. මෙම සුත්‍රයේ ඇතුළත් මෙත්‍රියේ ආනුභාවයෙන් වන දේවතාවෝ, වෘක්ෂ දේවතාවෝ, විමාන දේවතාවෝ මනුෂ්‍ය වේෂයෙන් ඉදිරියට පැමිණ සිවුරු පිරිකර පිළිගෙන පැන් තබා පවත් සලා මලු පෙත් මං ඇමද ඉතා ගෞරවයෙන් සියලු උපස්ථාන කළා. ස්වාමීන් වහන්සේලා මේ දේවතාවන් බව දැනගෙන සිටියේ නැහැ. වනයේ ශබ්ද කරණ පක්ෂීන්, සිවුපාවන් ආදීන් දෙවියන් විසින් වනයෙන් ඇත්කර භාවනාවට නිශ්ශබ්දතාවය රැක දුන්නා.

භාවනාවේ යෙදුන ස්වාමීන් වහන්සේලාට මේ කරණිය මෙත්ත සුත්‍රය තුලින් මෙත්‍රි ධ්‍යාන තුනක් ලැබුනා. එම මෙත්‍රි ධ්‍යානයෙන් නැගී සිට විදර්ශනා කිරීමෙන් උදයවාසඥාන දර්ශනය පහළ වුනා. මේ බව බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙවුරම් වෙහෙර සිට බුදු ඇසින් දක්කා. බුදුරැස් මාලාවක් අරණයට යැවුවා. ඒ තුලින් තමන් ඉදිරියේ ජීවමාන බුදු රුව පෙනී සිටිමින් දේශනා කරන ලද ධර්ම ගාථාවක් ඇහුනා.

“කුම්භුපමං කායමිමං විදිත්වා
 නගරුපමං චිත්තමිදං ධ්‍යානෙව්වා
 යොධෙථ මාරං පඤ්ඤාචුධෙන
 ජිනවං රක්ඛෙ අතිවෙසනෝසියා”

මේ ගාථාවෙන් දහම් දේශනා කළා. මේ ශරීරය බිඳෙන මැටි බඳුනක් මෙන් අනිත්‍යයයි සිතන්න. මේ චිත්ත සන්තානය සකල සම්පත්තයෙන් පිරුණු නගරයක් මෙන් ආරක්ෂා කරන්න. විදර්ශනා ප්‍රඥා ආයුධයෙන් කෙලෙස් මරුට පහර දෙන්න. එයින් ලබන ජය ආරක්ෂා කරගන්න. මේ ලෝකය පිළිබඳ ඇල්මක් තබා නොගන්න.

මේ උපදේශාත්මක විදර්ශනා සම්ප්‍රයුක්ත ගාථාවෙන් ධර්ම දේශනා කළ කෙනෙහි පන්සියයක් දෙනා වහන්සේ විදර්ශනා ප්‍රඥාව මුදුන් බවට පත්වුනා. එම ඉරියව්වේම සිට සතර මග සතර පල පිළිවෙලින් රහත් බවට පත්වුනා.

මේ රහතන් වහන්සේලා පන්සිය නම වස් පවාරණය කර බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත වැඩමකර කරණිය මෙන්න සුත්‍රය පාදක කරගෙන ධ්‍යාන වැඩ සැටිත් ධ්‍යානයෙන් විදර්ශනාවට හැරී මගපල නිවන් ලබාගත් සැටිත් පැහැදිලි කරමින් අර්භත් මාර්ග ඵලයෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේට බුද්ධ පුජා පැවැත්වුවා. මේ කරණිය මෙන්න සුත්‍රය දේශනාවට හේතු වූ කාරණයයි.

මේ දේශනාවෙන් පැහැදිලි වෙනවා ස්වාමීන් වහන්සේලාට මේ කරණිය මෙන්න සුත්‍රය ආරක්ෂක පිරිතක් වූ අතර මෙහි කර්මස්ථාන වැඩෙන භාවනාවක් වූව. එයම විදර්ශනාවට පාදක වූනා. එමගින් අර්භත්වය සිදුවූනා.

මෙසේ අර්භත්වයට පත්වන්නට හේතුවූයේ ඇත බුද්ධ ශාසනවලදී ද මේ පන්සියයක් දෙනා වහන්සේ මෙම සුත්‍රය අහලා පාඩම් කරගෙන දරාගෙන එයට අනුව හිත දියුණු කරලා වාසනාව තිබුණ නිසාය. ඒ නිසාමයි මෙම සුත්‍රය තුලින් ධ්‍යාන ලබන්නටත් මගපල නිවන් අවබෝධ කරන්නටත් හේතු වාසනා වූනේ. එම නිසා අපටත් දිනපතා කරණිය මෙන්න සුත්‍රය භාවිතා කිරීමෙන් අත්වන පින නිසාත් එය භාවනාවට හරවා දියුණු කිරීමෙනුත් කවද නමුත් මගපල නිවන් සුව ලැබෙන්න එය හේතු වාසනා වෙන්න පුළුවනි.

මීලඟට අපි සලකා බලන්න ඕනෑ මේ සුත්‍රයේ තේරුම, මේ සුත්‍රයේ තියෙන ගාථා දහයෙන් ගාථා දෙකහමාරකින් දේශනා කරලා තියෙනවා නිවන් මග යන පින්වතුන් විසින් පිළිපැදිය යුතු කරුණු පහළොවක්. කරණිය ධර්ම දහ හතරක් සහ අකරණිය ධර්ම එකක් වශයෙන්. දහවැනි ගාථාව හැර ඉතිරි සියළුම ගාථාවලින් මෙහි භාවනාව විස්තර කර තියෙනවා.දහවැනි ගාථාවෙන් දේශනා කරලා තියෙන්නේ විදර්ශනා භාවනාවට හා මාර්ග ඵල නිවන් ලැබීම පිළිබඳ උපදෙස්ය. එතකොට මුළු බුද්ධ ධර්මයම මේ සුත්‍රයට ඇතුලත් වී තිබෙනවා. සීලයත් සමාධියත් ප්‍රඥාවත් වශයෙන් සීල සමාධි ප්‍රඥා යම් තැනක තබෙනවා නම් එතැන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය තිබෙනවා.

ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය යම් තැනක තිබෙනවා නම් එතැන සත්තිස් බෝධිපාක්ෂික ධර්මයම තියෙනවා. සත්තිස් බෝධිපාක්ෂික ධර්මය යම් තැනක තිබෙනවා නම් එතැන සෝවාන්, සකෘද්ගාමී, අනාගාමී, අර්භත් මාර්ග ඵල ඒකාන්තයෙන්ම ලැබෙනවා මේකයි බුද්ධ ශාසනයේ අනූ පිළිවෙල. මීලඟට මාතෘකා කළ ගාථාවේ තේරුම ප්‍රකාශ කරනවා.

කරණියමත්ථ කුසලේන..... මේ ගාථාවෙන් වදළ
“සන්තං පදං අභිසමේච්ච යං කරණියං අත්ථ කුසලේන
තං කරණියං”

ශාන්ත පද සංඛ්‍යාත නිවනට පැමිණීම පිණිස යමක් කටයුතු නම් අර්ථ කුසලයා විසින් ඒ අවශ්‍ය දෙය ඉෂ්ඨ කළ යුතුය යනුවෙන් උපදේශයක් වශයෙන් මූලිකම දේශනා කළා. ශාන්ත පදය කියන්නේ නිර්වාණයට නමක්. නිර්වාණය ශාන්තයි පදය කියන්නේ මෙතැන ධර්මය කියන තේරුම ඇති වචනයක්. නිර්වාණය ශාන්ත ධර්මයක් නිවනෙහි අශාන්ත කිසිවක් නැහැ. අශාන්ත වන කිසිවක් නැති නිසා ශාන්තයි. යම් තැනක ඉපදීමක්, ජරාවක්, මරණයක්, ශෝකයක් පරිදේවයක්, දුකක්, දොම්නසක්, සිත් තැවුලක්, අප්‍රියයන් හා එක් වීමක්, ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වීමක් නියෙනවා නම් එතන ශාන්තයි. එමෙන්ම ස්කන්ධ පරිහරණයක් තිබෙනවා නම් එතැන අශාන්තයි. ඒ වගේම මහ පොළවක් තිබෙනවා නම්, ගිනිදරක් පොළවක් තිබෙනවා නම්, සුළඟක් තිබෙනවා නම් එතැන අශාන්තයි. සිටුවාටුන් ඉන්නවා නම් නිරිසතුන් සිටිනවා නම් ප්‍රේතයෝ සිටිනවා නම් මනුෂ්‍යයෝ සිටිනවා නම් දෙවියෝ සිටිනවා නම් බ්‍රහ්මයෝ සිටිනවා නම් එතැන අශාන්තයි. මක්නිසාද නාම රූප එතැන තියෙන නිසා යම් තැනක නාම රූප තියෙනවා නම් එතැන ස්කන්ධ තියෙනවා ආයතන තියෙනවා ධාතු තියෙනවා ඉන්ද්‍රිය තියෙනවා ආර්ය සත්‍ය තියෙනවා පටිච්ච සමුප්පාදය තියෙනවා සුවිසි ප්‍රත්‍යය තියෙනවා මේවා යම් තැනක තියෙනවා නම් එතැන අශාන්තයි.

නිර්වාණ ධාතුවේ මේ කිසිවක් නැහැ. අශාන්තයි. නිර්වාණයේ ඉපදීමක් නැති නිසා ශාන්තයි ජරාවක් මරණයක් නැති නිසා ශාන්තයි. ශෝක පරිදේව දුක් දොම්නස් උපායාස නැති නිසා ශාන්තයි. අප්‍රියයන් හමු නොවන නිසාත් ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන් වීමක් නොමැති නිසාත් ශාන්තයි. මහ පොළව ජලය ගිනිදර සුළඟ ආදිය නැති නිසා ශාන්තයි. නාම රූප ස්කන්ධ ධාතු ආයතන ඉන්ද්‍රිය පටිච්ච සමුප්පාද සුවිසි ප්‍රත්‍යය හේතු ඵල න්‍යායය කිසිවක් නැති නිසා නිර්වාණය ශාන්තයි. මේ ශාන්ත පදයට පැමිණීමට පිලිවෙලක් අනුගමනය කළ යුතු නම් ඒවාට කියනවා කරණීය ධර්ම කියා ඒ කරණීය ධර්ම අර්ථ කුසලයා විසින් අනුගමනය කළ යුතුයි.

කරණීය ධර්ම මොනවාද? සක්කෝ-නිවන් මග යාමට සමර්ථ විය යුතුයි. උජු- සෘජුව යා යුතුයි. සුජු- විශේෂයෙන්ම සෘජුව යා යුතුයි. මුදු- මෘදු කෙනෙකු විය යුතුයි. අනතිමානි- නිහතමානීව යා යුතුයි. මේ පළමුවෙන් කියවුණු කරුණු හයයි.

“සන්තුස්සකොච සුභරෝච අප්පකිච්චෝච
සල්ලහුකචුත්ති සන්ත්‍රිනදියොච නිපකොච
අප්පගඛිබෝ කුලේසු අනනු ගිද්ධෝ”

ලද පමණින් සතුටු වෙමින් නිවන් මග යා යුතුයි. ලද දෙයින් යැපෙමින් නිවන් මග යා යුතුයි. සැහැල්ලු ගති පැවතුම් ඇතුව නිවන් මග යා යුතුයි. මුහුකල නුවණින් යුක්තව නිවන් මග යා යුතුයි. සන්සුන් ඉඳුරන් ඇතිව නිවන් මග යා යුතුයි. කය වචන සංවර ඇතිව නිවන් මග යා යුතුයි. ඥාතීන් ගැනවත් දයක පින්වතුන් ගැනවත් කිසිවකු ගැන නො ඇලෙමින් නිවන් මග යා යුතුයි. මේ ඉතිරි කරුණු අටය.

“නව බුද්දං සමාවරේ කිංචියෙන විඤ්ඤ පරෙ උපවදෙය්‍යු”

බුදු පසේ බුදු මහ රහතන් වහන්සේලා වැනි නැණවතුන් විසින් පෙන්වා ඇති කුඩා වුවද පාපයන් නොකරමින් නිවන් මග යායුතුය. කරණීය ධර්මී දහ හතර හා අකරණීය ධර්මී එකය.

මේ කරුණු පහළොව අනුගමනය කළයුතු ධර්මී හැටියට භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ නිවණට පැමිණ සිට අන් අයටත් අත දිගු කරමින් මෙහි එන්න යයි කියන ආකාරයෙන් ඒහි පස්සික වශයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දේශනා කළ පිළිවෙත් මගය. බුදුරජාණන් වහන්සේ සක්කෝ ගුණයෙන් යුතුව නිවණට වැඩියහ. විශේෂයෙන් සෘජුව විශේෂයෙන් සෘජුව සුවච්ච නිහතමානීව ලද දෙයින් සතුටු වෙමින් සන්සුන් ඉඳුරන් ඇතිව වැඩ අඩු කෙනෙකු හැටියට සැහැල්ලු ගති පැවතුම් ඇතිව මුහුකල නුවණින් යුතුව කායගර්ච වචිගර්ච නැතිව කිසිවකු කෙරෙහි නො ඇලෙමින් කුඩා වුවත් පාපයක් නොකරමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාන්ත වූ නිවණට වැඩ වදාළහ.

ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදරනවා මා පැමිණියේ මේ පිළිවෙත් මගෙනිය. ඒ නිසා නිවන් මග යනු කැමති සෑම කෙනෙකුත් විසින්ම මේ පිළිවෙත් මගෙහි යායුතුය යනුවෙන් ඒහි පස්සික ධර්මය මේ විදිහට පහද වදාළා.

“සුඛිනෝ වා ඛේමිනෝ හොන්තු සඛිඛේ සත්තා හවන්තු සුඛිත්තතා”

මේ වචනයෙන් වදාලේ මෙහිත්ති කර්මස්ථානයයි. මෙහිත්ති කර්මස්ථානයේ මූල පද තුනක් මෙතැන්දි වදාළා.

“සුඛිනෝ වා ඛේමිනෝ හොන්තු සඛිඛේ සත්තා හවන්තු සුඛිත්තතා”

සියළුම සත්වයෝ කායික සුවයෙන් සුවපත් වෙත්වා
මානසික සුවයෙන් සුවපත් වෙත්වා
කායික මානසික සුවයෙන් හැමකල්හි සුවපත් වෙත්වා

යනුවෙන් මේ විදිහට මෙෙත්‍රී භාවනාව කළ යුතුයි.

ඊ ලඟට තලාගතයන් වහන්සේ මේ මෙත්‍රියට ගන්න අරමුණු වශයෙන් සත්ව කොට්ඨාශ විස්සක් පහද වදාළා.

“යෙකෙව් පාණභූතත්ථි තසාවාචාවරාවා අනවසේසා
දිසාවායේ මහන්තාවා මජ්ජිමා රස්සකානුකදුලා
දිට්ඨාවායෙ ච අද්දිට්ඨා යේවදුරේ වසන්ති අවිදුරේ
භූතා චා සම්භවේසීවා සබ්බේ සත්තා භවන්තු සුඛිත්තතා”

මෙම ගාථා යුගලයේ සත්ව කොට්ඨාශ විස්සක් වෙන් කරලා පෙන්නුවා. යම්තාක් ප්‍රාණීහු වෙත්නම් කෙලෙස් සහිත සත්වයෝ කෙලෙස් නැති රහතන් වහන්සේලා වෙත්නම් මේ සියල්ලෝම ද දික් ශරීර ඇති සත්වයෝද, කෙටි ශරීර ඇති සත්වයෝද, මධ්‍යම ශරීර ඇති සත්වයෝද, මහත් ශරීර ඇති සත්වයෝද, කුඩා ශරීර ශරීර ඇති සත්වයෝද, වටකුරු ශරීර ඇති සත්වයෝද, දුර සිටින සත්වයෝද, ලඟ සිටින සත්වයෝද, දුටු විරු සත්වයෝද, නො දුටු විරු සත්වයෝද, උපන්නා වූ සත්වයෝද, උපදිමින් සිටින්නාවූ සත්වයෝ ද යනුවෙන් මේ එක එක සත්ව කොට්ඨාශයක් පාසා සුඛිනෝවා හොන්තු බෙම්නෝවා හොන්තු සබ්බේ සත්වා භවන්තු සුඛිත්තතා යනුවෙන් වදළ පරිද්දෙන් නිදුක් වෙත්වා. නිරෝගි වෙත්වා. සුවපත් වෙත්වා කියා මේ පදය යොදා මෙෙත්‍රී කර්මස්ථානය පහද වදාළා.

මී ලඟට දේශනා කළා විශේෂ උපදෙස් ටිකක්

“නපරෝ පරං නිකුබ්බේච නාතිමඤ්ඤඵ කත්ථ
චිතං කඤ්චි බ්‍යාරෝපනා පටිස සඤ්ඤ නාඤ්ඤ
මඤ්ඤස්ස දුක්ඛ මිච්ඡය්‍ය ”

කිසිම කෙනෙක් කිසිවෙකුට වංචාවක් නොකෙරේවා. අවමන් නොකෙරේවා. පටිස සඤ්ඤවක් ඇතිකර නොගනීවා. කිසිවක් අන්කෙනෙකුට දුකක් නොසිතවා. මේ විදිහට සත්වයන්ට වෙන වෙනම මෙෙත්‍රිය පතුරුවන්ට ඕනෑ.

“මාතා යථා නියං පුත්තං ආයුසා ඒක පුත්ත
මනුරක්ඛෙ එවමිපි සබ්බ භුතේසු මාත සම්භාවයේ
අපරිමාණං”

එකම දරුවකු ඇති මවු කෙනෙක් තමාගේ දිවි නොතකා ඒ දරුවා ආරක්ෂා කරන්නේ යම්සේද, එමෙන්ම සියළු සත්වයෝ තමන්ගේ දරුවන් මෙන් සලකා අප්‍රමාණ ලෙස මෙහි සිත පැවැත්විය යුතුයි කියා එම ගාථාවෙන් උපදෙස් දී වදාලා.

“මෙන්තං සබ්බ ලොකස්මිං මාතසම්භාවයේ
අපරිමානං උද්ධං අධොච තිරියංච අසම්බාධං
අචේරං අසපත්තං”

කිසිම ගැටීමක් නැති, වෙරයක් නැති, හැපීමක් නැති, ආචරණයක් නැති අප්‍රමාණ වූ අවෙර මේ මෙහි සිත මුළු ලෝක ධාතුවේ උඩ යට සරස දස දිසාවේ ම සෑම කල්හිම පැවැත්විය යුතුයි කියා මේ ගාථාවෙන් වදාලා.

“තිට්ඨං වරං නිසින්තෝවා
සයානො වා යාවතස්ස විගත මිද්ධො
එතං සතිං අධිට්ඨෙය්‍ය
බ්‍රහ්ම මෙනං විහාරං ඉධමාහු”

සිටගෙන සිටිද්දීද, ඇවිදීමින් සිටිද්දීද,වාඩිවී සිටිද්දීද, සයනය කරද්දීද , යම්තාක් අවදියෙන් සිටිනවා නම් ඒතාක් ද මේ මෙහි සහගත සිතින් වාසය කරනවා නම් එය බ්‍රහ්ම විහරණයක් වන බව මෙහි ඇති ආනිසංස ඵලය පහද දෙමින් වදාලා.

ඊ ලගට අවසාන දහවෙනි ගාථාවෙන් වදාරණවා විදර්ශනා භාවනා මාර්ගය

“දිට්ඨිංච අනුපගමිම සීලවා
දස්සනේන සම්පන්නෝ
කාමේසු විනෙය්‍ය ගෙධං
නහි ජාතු ගබ්බ සෙය්‍යං පුනරේතීති”

මම මෙහි කරනවා. අන්‍ය සත්වයන්ට මෙහි කරනවා කියා මම කියන සත්ව සක්ඤාව සම්පුණ්ණියෙන්ම බිඳ දමනවා.ඒකට කියනවා දිට්ඨිඤ්ච අනුපගමිම කියා. මම කියා කෙනෙක් නැත. නාමරූප දෙකක් ඇත. ස්කන්ධ

පහක් ඇත. ආයතනදොළසක් ඇත. මම කියා කෙනෙක් නැත. ධාතු දහ අටක් ඇත. මම කියා කෙනෙක් නැත. පටිච්ච සමුප්පාද අංග දොළසක් ඇත. මේ විදිහට තමන්ගේ ආත්ම භාවය නාමරූප ආදී වශයෙන් බෙද බෙද නාමරූප පරිච්ඡේද ඥාණයෙන් තේරුම් කරගන්නවා. අවබෝධ කරගන්නවා. ඒ වගේම සත්වයෝ ප්‍රාණීයෝ හැතයෝ සුද්ගලයෝ ආදී නම් වලින් හඳුන්වන ලද මේ සත්ව කොට්ඨාශ සත්ව නමින් කිසිවක් නැත. ඇත්තේ නාම රූප ස්කන්ධ ආයතන ධාතු පටිච්ච සමුප්පාද ආදී පරමාර්ථ ධර්ම සමුහයක් පමණක් බව නුවණින් මෙනෙහි කරමින් නාමරූප පරිච්ඡේද ඥාණය උපදවා ගන්නවා. මේ නාමරූප පරිච්ඡේද ඥාණය උපදවා ගැනීමට කියනවා දිට්ඨිංච අනුපගම්ම ආත්ම දෘෂ්ඨිය බිඳ දැමීම කියා.

සීලවා - තමන් රකින සීලයෙන් සිවු පිරිසිදු සීලයෙන් සීලවන්ත වෙනවා. ඒක මූලින්ම සිද්ධ වුනා. දස්සනේන සම්පන්නෝ ඒ නාමරූප පරිච්ඡේද ඥාණය ලබාගෙන ඉන් අනතුරුව උද්වාස ඥාණය, භංග ඥාණය, භය ඥාණය, ආදීනව ඥාණය, නිබ්බිද ඥාණය, මුඤ්චිතුකමාසනා ඥාණය, පටිසංඛානුපස්සනා ඥාණය, සංඛාරූපෙක්ඛා ඥාණය, අනුලෝම ඥාණය කියන මේ ඥාණ පරම්පරාව උපදවා ගන්නවා නම් එය දස්සන සම්පන්න භාවයයි.

මේ විපස්සනා ඥාණ දැනියෙන් සමන්තාගත වනකොටම සොනාපත්ති මාහී ඥාණය ලැබුනානම් ඒකත් දස්සන සම්පන්න භාවයක්. ඒකත් දැනී ණයක්. එතකොට සෝවාන් සකෘද්ගාමී, අනාගාමී යන මේ අවස්ථා තුනටම පැමිණුනා නම් කාමේසු විනයෙය්ගෙධං එකලොස් කාම භූමියේ ඉපදීමේ අශාව සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රභාණය කරගන්නවා. නහි ජාතු ගඛිහ සෙය්සං සුනරේකීති ඒකාන්තයෙන්ම නැවත මේ මනුලොවට මේ කාමලෝකයට පටිසන්ධි වශයෙන් නො පැමිණ සුධාවාස බබ්බ තලයේ ඉපිද එහිදී අර්හත්වයට ඒකාන්තයෙන්ම පැමිණෙන්නේ යයි කියා ඒ බව අන්තිම ගාථාවෙන් දේශනා කළා.

එතකොට මේ සුත්‍ර දේශනාවේ කෙටි තේරුම් ටිකක් මේ ඉදිරිපත් කළේ. මේ සුත්‍රය පාඩම් තියෙන පින්වතුන්ට මෙය තේරුම් ගෙන කියන විට පින්තූර පෙනෙන්නාක් මෙන් හිතට මැටි පෙනෙනවා මෙන් මේ සැලැස්ම.

අප ඉදිරිපත් කරනවා මේ සුළු දේශනාව භාවනාවක් වශයෙන් සකස් කරගන්නා ක්‍රමයක්. බුදු රජාණන් වහන්සේ වදාළ සෑම දේශනාවක්ම භාවනාවට හරවා ගන්න ඕනෑ. ඒක නිසයි බුදු රජාණන් වහන්සේ වදාළේ “මහා සාගරයේ කොතැනින් දිය බිඳක් ගත්තත් තියෙන්නේ එකම ලුණු රසය කියා” එමෙන්ම බුදු රජාණන් වහන්සේ වදාළ ධර්ම විනයෙහි කොතැනින් බණ පදයක් ගත්තත් එහි ඇත්තේ නිවන් රසයයි.

කරණීය මෙන්ම සුත්‍රය කොහොමද අපි භාවනාවට නගන්නේ කියා බලමු. පාලි වචන වලින් පාලි ගාථා වලින් කොතෙක් කීවත් අපට කුසල් සිදුවෙනවා මිස තේරෙන්නේ නැහැ. අදහස තේරෙන්නේ නැත්නම් එතැන භාවනාවක් වශයෙන් වැඩෙන්නේ නැහැ. තේරුමක් ඇතිකර ගැනීමට නම් මෙය තමන්ගේ භාෂාවෙන් තේරුම් ගෙන ඊ ලඟට පාලි භාෂාවෙන්ම භාවිතා කලත් කමක් නැහැ. එසේ තේරෙන භාෂාවකින් මෙහි අදහස සිහිපත් කරණකොට නිවරණ ධර්මයන් යටපත් වෙනවා. නිවරණ විෂ්කම්භනය වෙනවා. නිවරණ යටපත් වීම නිසා මෙහි අරමුණු පැහැදිලි වෙනවා. මෙහි අරමුණ පැහැදිලිවෙලා සිත සමාධිගත වෙනවා. ධ්‍යාන සිත් පහළ වෙන්න පුළුවනි. ධ්‍යාන පහළ වුනා හෝ නුතා හෝ විපස්සනාවට හැරෙනවා. විපස්සනාවට හැරීමෙන් සජ්ත විසුද්ධි ක්‍රමයෙන් මග එල නිවන් අවබෝධ කරගන්නට මේ සුත්‍ර දේශනාව භාවනාවට හැරවීම සඳහා මේ සැලැස්මට අනුව තේරුම් ගනිමු.

“ සුමිහිරි නිවන් සැපකින් සැනසෙන පිණිස මම පිළිවෙත් පිරිමෙහි සමතෙක් වන්නෙමි. අවංක වන්නෙමි. විශේෂයෙන්ම අවංක වන්නෙමි. සුවච කීකරු වන්නෙමි. මෘදු මොලොක් සිත් ඇත්තෙක් වන්නෙමි. නිහතමානී වන්නෙමි. ලද පමණින් සතුටු වන්නෙමි. ලද දෙයකින් යැපෙන්නෙමි. ස්වල්ප වූ කටයුතු ඇත්තෙක් වන්නෙමි. සැහැල්ලු පැවතුම් ඇත්තෙක් වන්නෙමි. සන්සුත ඉඳුරන් ඇත්තෙක් වන්නෙමි. කයින් වචනයෙන් සංවර වන්නෙමි. කිසිවකු කෙරෙහි තෘෂ්ණා වශයෙන් නො ඇලෙන්නෙමි. කුඩා වුවද පාපයක් නො කරන්නෙමි. මම නිදුක් වෙමි. නීරෝගී වෙමි. සුවපත් වෙමි. මා මෙන් සියලු ප්‍රාණිහුද සියළු භූතයෝද, සියළු අනාර්යයෝද, සියළු ආර්යයෝද, දික් ශරීර ඇති සියළු සත්වයෝද, කෙටි ශරීර ඇති සියළු සත්වයෝද, මහත ශරීර ඇති සියළු සත්වයෝද, මධ්‍යම ශරීර ඇති සියළු සත්වයෝද, කුඩා ශරීර ඇති සියළු සත්වයෝද, වටකුරු ශරීර ඇති සියළු සත්වයෝද, සියුම් ශරීර ඇති සියළු සත්වයෝද, ලඟ සිටිනා සියළු සත්වයෝද, දුර සිටිනා සියළු සත්වයෝද, දුටු විරූ සියළු සත්වයෝද, නොදුටු විරූ සියළු සත්වයෝද, උපන්නාවූ සියළු සත්වයෝද, උපදිමින් සිටින්නාවූ සියළු සත්වයෝද, නිදුක් වෙත්වා, නීරෝගී වෙත්වා, සුවපත් වෙත්වා කිසිවෙක් කිසිවෙකුට වෙර නොකරත්වා අවමන් නොකරත්වා වංචා නොකරත්වා දුකක් නොසිතවා සියළු සත්වයෝ සියළු සතුන්ගේ සැපයට කැමති වෙත්වා, දයාබර මව් කෙනෙක් එකම දරුවා කෙරෙහි යම්සේ මෙක් සිත පවත්වන්නේද එසේම සියළු සත්වයෝ සියළු සතුන් වෙත අතිශයින් ශාන්ත සිතල මෙක් සිත වඩත්වා. ”

උඩ යට සරස දස දිසාවීම සියළු සත්වයෝ අතිශයින් ශාන්ත වූ ප්‍රතීත වූ මෙකී සිත වඩත්වා ඉදින සිටින ඇවිදින නිදන සෑම ඉරියව්වෙහිදීම අතිශයින් ශාන්ත සිතල මෙක් බඹ විහරණයෙන් වෙසෙත්වා.

පිරිසිදු සීලයෙන් සුවදවත් වී උතුම් ඤාණාලෝකයෙන් ආලෝකවත්වී නාමරූප පරිච්ඡේද ඤාණයේ පටන් දස මහා විපස්සනා ඤාණය පහලකර ගැණීමෙන් සියළු ආශාවන් දුර හැර බුදු පසේබුදු මහරහතන් වහන්සේලා පැමිණ වදලා වූ සතර මග පිළිවෙලින් පැමිණෙන්නාවූ අතිශයින් ශාන්ත සීතල වූ අමා මහ නිවන් සුවයෙන් සියළු සත්වයෝ සුවපත් වෙත්වා. ”

මේ කරණීය මෙත්ත සුත්‍රය භාවනාවට නගන්න පුළුවන් ඉතාම සරල ක්‍රමයක්. මෙයින් තමන්ගේ ජීවිතයට ගුණාංග පහළොවක් පළමුවෙන් ඇතුළත් කරගන්නවා. ඊ ලගට සියලු සතුන් වෙත මෙත්‍රී සිත් පවත්වනවා. ඊ ලගට විදහිනාවට හැරෙනවා. මේ පිළිවෙල අනුගමනය කිරීමේදී තමන්ට දෙනවා තමන්ගේ සිත මෙත්‍රීයෙන් පිරෙන බව. කොයි තරම් ශාන්ත මෙත්‍රීයක් තමන්ගේ සිතේ පහළ වෙනවාද කියන එක තමන්ට වටහාගන්න පුළුවන්.

හරියට කලයකට වතුර පුරවන්නා වගේ , හුලං බෝලයකට හුලං පුරවන්නා වගේ අපේ චිත්ත සන්තාන වල ඉතිරියක් නැතිව මෙත්‍රීය පිරෙන හැටි අපට දකගන්න පුළුවන් වෙනවා. එම නිසා කිසිම අරමුණකදී අපේ සිත ගැටෙන්නේ නැතිව බොහොම ශාන්තව තැන්පත්ව පවත්වන්නට පුළුවන් වෙනවා.

එයින් අප රක්තා ශීලය ඉතාම පිරිසිදු වෙනවා. අපේ සිතේ නිවරණ ඇත් වෙනවා ධ්‍යාන වැඩෙනවා. සිත සමාධිමත් සිතක් බවට පත්වෙනවා. එයින් අප දීර්ඝ සංසාරය කෙටිකරගෙන අමා මහ නිවනට ආසන්න වෙනවා.

ඒ වගේම මේ මෙත්ත සුත්‍රය අනුව භාවනා කරන යෝගාවඡරයාට සැපසේ නින්ද යනවා. සැපසේ අවදි වෙනවා. නපුරු සිහින දකින්නේ නැහැ. දෙවියන්ට ප්‍රිය වෙනවා. මනුෂ්‍යයන්ට ප්‍රිය වෙනවා. දෙවියන්ගේ ආරක්ෂාව ලැබෙනවා. වස විස ගිනි විපත් වළකිනවා. මුහුණේ වර්ණය පැහැපත් වෙනවා. සිත සමාධි ගත වෙනවා. නොමූලාව අවසාන මොහොත ගත කරනවා. මෙයින් ධ්‍යානයක් ලබාගන්නා නම් ඒකාන්තයෙන්ම බඹලොව යනවා. නොඑසේනම් සුගතියට යනවා.

යම් විදිහකට මේ ජීවිතයේ මේ භාවනාව විදර්ශනාවට හැරී පාරමී පිරි තිබුනා නම් සතර මග පල පිළිලින් අමා මහ නිවන් සුවය ඒකාන්තයෙන්ම අත්වෙනවා.

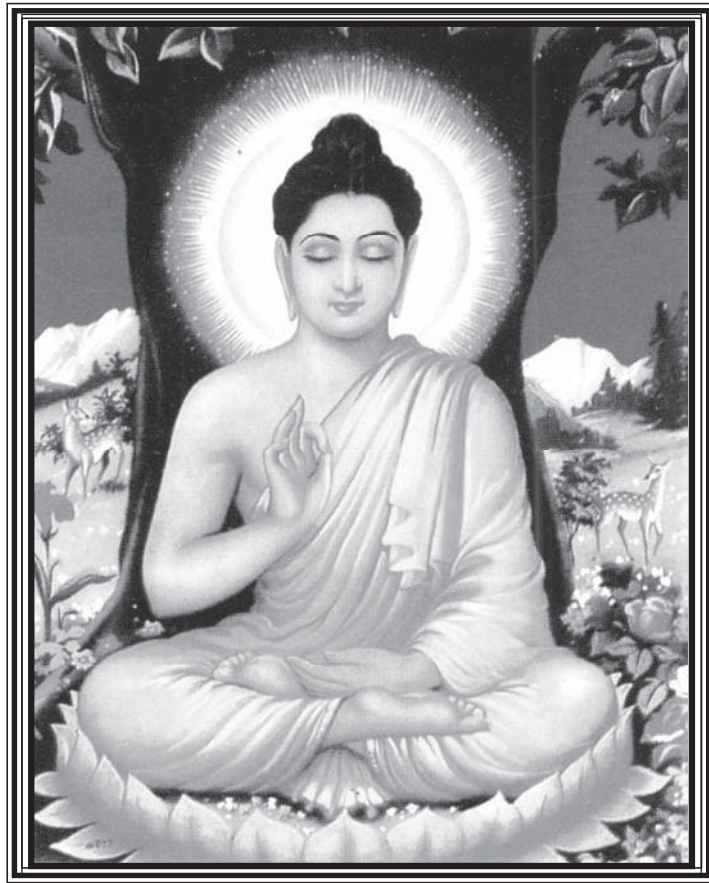
මේ විදිහට ලෞකික වුද ලෝකෝත්තර වුද අනේක ආනිශංසයන් ගෙන දීමට හේතුවන ඉතාමත්ම ශ්‍රේෂ්ඨ වූ කරණීය මෙත්ත සුත්‍රය අප තව දුරටත් දවසින් දවස භාවිතා කිරීමෙන් බුදු පසේබුදු මහරහතන් වහන්සේලා නිවී

සැනසි වදල අජරාමර ශාන්ත නිවන් සුවයම පුර්වතා කරමු.

“ ආකාසවිඨා ච භූමිමට්ඨා - දේවනාගා මහිද්ධිකා
පුඤ්ඤං අනුමෝදිත්වා - චිරං රක්ඛන්තු බුද්ධ සාසනං ”

ධම් ශ්‍රවණානිංසමය කුසල බලයෙන් සැමට උතුම් වූ නිවන් සුව අත්වේවා.

සාධු / සාධු // සාධු ///

පරිගණක ගතකිරීම - ලලිත් සිරිමෙවන් දිසානායක

අංක - 55

කෝවිල්මඩ

උඩදුම්බර

දු ක - 081-5675023

2006-02-09